

Met de caravan door Roemenië

Dichte bossen en prachtige uitzichten op dorpjes

Het toerisme heeft Roemenië nog niet ontdekt, met zijn dichte bossen, langgerekte dorpen, bloeiende fruitbomen, bergen met grotten en bloemrijke weiden, kerken, kloosters en kastelen. In de

hoofdstad Boekarest herinnert het enorme Volkspaleis, waarvoor een zesde van de stad is afgebroken, nog aan de dictatuur van Ceaucescu.

Tekst en foto's: Herman den Dulk

Na 3½ dag rijden over 1800 km Duitse, Oostenrijkse en Hongaarse snelwegen staat onze colonne van vier caravans aan de Roemeense grens bij Oradea. Hoe lang moeten we wachten: één, twee of drie uur? En hoe streng is de douanecontrole?

Al vanaf 1990 ga ik via de hulpverlening naar Roemenië en mijn toeristische belangstelling voor dit land werd steeds groter. Als ik mijn ervaringen aan anderen in Nederland vertelde, kreeg ik meestal te horen dat je niet naar Roemenië op vakantie

gaat. Enkele kennissen vroegen echter of ik een rondreis met ze wilde maken. Natuurlijk ging ik daar gelijk op in en omdat we allen in bezit zijn van een caravan besloten we deze vorm van toerisme uit te gaan proberen.

Er staan zes auto's voor ons aan de grens. Als wij aan de beurt zijn worden onze paspoorten door de scanner gehaald en de douanier vraagt beleefd of we smokkelwaar bij ons hebben. We ontkennen en rijden binnen een half uur Roemenië binnen.

Al spoedig merken we dat we in een heel ander land zijn. In Oradea zijn de straten minder dan we gewend zijn, maar het is met een caravan heel goed te doen en de bewegwijzering is heel behoorlijk. De weg gaat door grauwe flatwijken, overblijfselen van de communistische tijd. Ook de fabrieken aan de rand van de stad vormen geen goede binnenkomer.

Tenslotte bereiken we het platteland en over de goed geasfalteerde N1 rijden we oostwaarts richting Cluj. Het landschap wordt hoe langer hoe fraaier, we komen door veel langgerekte dorpen met leuke huizen en overal bloeiende fruitbomen.

De weg leidt ons zigzaggend over een mooi aangelegde pas op 528 meter. In het Apusenigebergte dat we passeren zijn grotten, leven wilde dieren en groeien zeldzame planten, die elders in Europa niet meer voorkomen.

Roemenië is het land van de grotten, de universiteit kent als enige ter wereld een faculteit speleologie. De opmerkelijkste grot is de Scarisoara ijsgrot. Deze is gevuld met 7500 m³ ijs dat is overgebleven uit de ijstijd. Bij de toezichthoudster kunnen we een carbidlamp lenen. We mogen op eigen houtje over een metalen trap in de grot afdalen. Maar wie verder wil dan het ijzige begin, moet wel een gids regelen.

Het Apuseni karstgebergte was vroeger geheel met bos begroeid. Ceausescu heeft hele stukken laten omkappen, hier zijn nu open plaatsen met vergezichten.

In de vele overgebleven bossen leven wilde beren, herten, wolven, lynxen, hamsters en fazanten. Jammer dat er nog steeds op de dieren wordt gejaagd. We komen een Roemeens echtpaar tegen dat met de fles een babybeertje aan het voeden is, waarvan de moeder door jagers is gedood.

De bossen zijn zeer afwisselend: berkenbossen, beukenbossen, maar ook dennenbossen. Wie van plantjes zoeken houdt moet zijn floraboek en fototoestel zeker meenemen voor de wilde orchideeën en andere zeldzame bloemen en planten.

Transsylvanië

Met paard-en-wagen naar een bergwei vol bloemen

Langs de weg komen we geregeld paard-en-wagens tegen, de boeren vervoeren hier alles mee: hooi, maïs, hout, vee en vaak hun hele gezin. Bij het autorijden moet je er steeds rekening mee houden dat deze karren

maar heel langzaam rijden en 's avonds vaak slecht verlicht zijn.

Op veel plaatsen is het mogelijk een rondrit te maken met zo'n paard-en-wagen. Wij gaan met paard-en-wagen naar boven, naar een rustige bergwei met veel bloemen. Om er te komen moeten we dwars door een sloot heen. Grote hilariteit bij al dat gespetter.

Om de omgeving te verkennen gaan we enige nachten op de camping in Gilau staan. Hier vandaan bezoeken we Cluj Napoca. Deze stad werd 100 jaar na Chr gesticht toen de Romeinen er goud vonden. In de Middeleeuwen werd de stad Hongaars en was een deel van de Oostenrijks - Hongaarse dubbelmonarchie.

Voor de St. Michaelkathedraal staat een groot ruitersstandbeeld van de Hongaarse koning Corvinus. Pas in 1918, na de 1e Wereldoorlog, werd Transsylvanië bij Roemenië gevoegd. Het valt ons op dat de banken bij het standbeeld in de Roemeense kleuren zijn geverfd: blauw, geel en rood.

Nieuwsgierig als we zijn bezoeken we de markt en de winkels: er is van alles te koop tegen voor ons lage prijzen. Een terrasje om koffie te drinken is ook gauw gevonden.

Enige dagen later nemen we voorbij Cluj weg 16 richting Reghin. Je bent hier meteen weer op het platteland. We genieten van de fel paars, roze en geel en blauw geverfde boerderijtjes.

We zien boeren voor hun huis een varken slachten. Heel het gezin staat er omheen en ook wij sluiten ons er bij aan. Een van ons krijgt een gebraden varkensoor aangeboden: een teken van vriendschap, een grote traktatie.

De weg is vaak bochtig en op sommige plaatsen is het wegdek flink beschadigd.

Vlak voor Reghin rijden we via de N15 en de N17 richting Bistrita, de geboorteplaats van Vlad Tepes, de 15e eeuwse prins van Wallachië die o.a. door het boek van de 19e eeuwse Ierse schrijver Bram Stoker wereldwijd bekend werd als graaf Dracula.

Langzamerhand komen we in de Karpaten tot op een hoogte van 1200 meter, de Bargaupas. De weg door de bossen is goed berijdbaar. Bij het binnenkomen van de stad Vatra Dornei ligt links na een paar haarspeldbochten Camping Autoturist op een plateau met een mooi uitzicht op de stad.

Vanaf deze camping maken we een dagtocht naar Boekovina, de streek met de beroemde kloosters. Aan het eind van de 15e eeuw werden ze door koning Stefan de Grote (Stefan cel Mare) gebouwd. Alle kerken zijn van binnen prachtig met bijbelse voorstellingen beschilderd en de meeste

ook van buiten. We bezoeken Voronet (met de bijzondere kleur blauw) en Guru Humorului. De kloosters behoren tot het Cultureel Werelderfgoed van de Unesco.

Door de Karpaten naar Brasov

Rondom zien we witte toppen van besneeuwde bergen

Hoe we de reis moeten vervolgen is een gok. We nemen weg 17B langs de rivier de Bistrita. Het blijkt een erg goede en bijzonder schilderachtige weg, nu eens met grootse uitzichten op weiden, dan weer door loofbossen, maar steeds is er naast ons de kronkelende rivier met de gammele hangbruggen naar de aan de overkant gelegen boerderijen.

De weg eindigt bij het Lacul Izvorul Muntelui (meer gevormd door water uit de bergen). Omdat het lange tijd niet geregend heeft, staat een groot deel van het meer droog.

Bij Biczaz nemen we de N15 naar Bacau, een smakeloze industriestad die in geen enkele toeristische gids genoemd wordt. Aan de noorkant van de stad ligt een matig kampeerterrein, Camping Azur. We besluiten de nacht hier door te brengen tussen de bungalows.

Veel is oud en versleten, maar het restaurant is prima. Tijdens de maaltijd komen een zangeres en twee muzikanten bij onze tafel staan. Begeleid door panfluit en viool zingt ze meeslepende zigeunerliederen voor ons.

De volgende morgen gaan we over de N11 via Onesti door de bergen naar Brasov. Overal dichte bossen afgewisseld door prachtige uitzichten op stadjes in de bergen. Hoewel de ANWB de weg op zijn routekaarten afraadde, ontdekken wij dat het wegdek uitstekend is en de bochten in de weg goed te berijden zijn: de Oltupas van

856 meter hoogte is geen enkel probleem. Rondom zien we witte toppen van besneeuwde bergen.

Aan de zuidkant van Brasov, waar de weg N1 en N1A zich splitsen ligt camping Darste. We slenteren een dag door Brasov, bezichtigen de Zwarte Kerk en het oude Duitse centrum, maar ook de Roemeense Scheiwijk. Al sinds de vroege Middeleeuwen woonden er Duitse immigranten in de streek tussen Sibiu en Brasov. Nu zijn de meesten weer naar hun Heimat terug maar veel gebouwen herinneren nog aan ze, zoals een kerk met de tekst 'Ein fester Burg ist unser Got' op de gevel.

Boekarest

Een zesde van de stad is afgebroken voor het Volkspaleis

Na de revolutie in 1989 was hoofdstad Boekarest gehavend. Veel straten worden nu onder handen genomen, waaronder ook de Ringweg. Zo langzamerhand krijgt de stad weer de allure van 'Parijs van het Oosten', zoals Boekarest aan het begin van de 20e eeuw genoemd werd.

Vanaf camping Casa Alba in het noorden van de stad rijdt een bus naar Piatra Romana in het centrum. Eerst bezoeken we de oude stad rondom de Leipzigerstraat (Lipscani), waar vroeger kooplieden uit Leipzig hun handelswaar verkochten. Daarna bekijken we ruïnes van het oude Prinselijk Paleis (Curtea Veche), de karavanserai Hanul Manuc, de bierkelder (Carul cu bere) in schitterend Jugendstil en ook café Amsterdam, een echt Nederlands eetcafé.

Aan de noordkant van de stad ligt het openluchtmuseum Muzeul Satului, met meer dan 300 oude huizen, molens en boerderijen. De bouwwerken komen uit heel Roemenië en zijn op het museumterrein opnieuw opgebouwd. Erg bijzonder is de grote houten kerk uit de Maramures in het uiterste noorden van het land.

In Boekarest word je op veel plaatsen herinnerd aan dictator Nicolae Ceaucescu en zijn vrouw Elena. Hij liet een zesde deel van de stad afbreken om er het op een na grootste gebouw van de wereld te bouwen: het Volkspaleis (Casa Poporului). Al in de verte zie je het protserige gebouw achter de fontein liggen. Je raakt nog meer onder de indruk als je het gebouw van binnen bekijkt met alle zalen van marmer en de vele handgeknoopte tapijten. Alles komt uit Roemenië en is door Roemenen gemaakt.

We nemen een taxi naar de Ghencea begraafplaats, waar de beide schurken onopvallend tussen het gewone volk begraven liggen. Twee resten van standbeelden van Lenin treffen we aan in het Mogosoia Paleis, circa 12 km ten noorden van Boekarest. Ze zijn afkomstig uit het centrum van Boekarest. Nu liggen ze op de grond en zijn met onkruid begroeid.

In het dorpje Vizuresti, 45 km ten westen van de stad, woont de Nederlander Frans Brinkman. Hij is met een zigeunerin getrouwd en laat ons graag kennismaken met deze vaak achtergestelde bevolkingsgroep. We genieten van de barbecue die de Roma, zoals ze zichzelf noemen, voor ons organiseren.

Timisoara

We lunchen in de refter van het klooster van Sambata

De enige autosnelweg in Roemenië wordt net gerestaureerd, daarom nemen we voor de weg terug de N7 via Pitesti naar Ramnicu Valcea. Hier begint de weg door het dal van de Olt naar Sibiu. De uitzichten op de rivier zijn adembenemend mooi. Op sommige plaatsen is de rivier breed, elders is hij zo smal dat de weg boven de rivier is uitgebouwd.

In Sambata de Sus bezoeken we de stallen van de fokkerijen van de Lippizaner hengsten, bekend door de Weense Hochschule. We lunchen in de refter van het klooster van Sambata. We vragen aan de dienstdoende monnik of we mee kunnen eten.

Op de vraag wat we moeten betalen luidt het antwoord dat ze dat aan onze beleefdheid

overlaten. Tijdens de regering van Ceausescu werden de ruïnes van dit cultuurgood, onder de ogen van de atheïstische dictator, weer als klooster opgebouwd.

Onze volgende camping is in Aurel Vlaicu. Over weg 1 rijden we via Sibiu en Sebes tot 5 km voor Orastie. De dames besluiten te gaan winkelen in de provinciehoofdstad Alba Iulia.

De mannen gaan naar de Romeinse opgravingen in

Sarmizegetusa. Er moet hier een grote Romeinse kolonie geweest zijn, als je de oppervlakte van het terrein ziet. Nog lang niet alles is opgegraven. In de 6e eeuw zijn er veel stenen weggehaald voor het bouwen van het nabij gelegen kerkje van Densus, inmiddels ook een monument onder bescherming van de Unesco.

Via Deva en weg N68 naar Lugoj komen we aan de oostkant van Timisoara bij camping International. Op deze camping met veel bungalows zijn onder de bomen goede kampeerplekken aangelegd met stroom en

water.

Timisoara is de stad, waar de Hongaarse dominee Laszlo Tökés opriep tot ongehoorzaamheid tegen Ceausescu. We bezichtigen de kerk waar hij zich enige weken in verschanst heeft. Hier begon de revolutie van 1989. We maken een wandeling door de parken van Roemenië's bloemenstad en werpen ook een blik in de orthodoxe kathedraal. Men vindt het helemaal niet vreemd als je zo maar binnen komt lopen en niet de hele dienst uitzit.

Na een rondreis van enkele weken vertrekken we weer naar Nederland. De grensovergang duurt nog korter dan op de heenweg. Gelukkig heeft het massatoerisme het land nog niet ontdekt.